

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____

_____ specialybės mokinio(-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

2007 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2007 m. birželio 13 d.

Trukmė – 1 val. 10 min. (70 min.)

NURODYMAI

- Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas sudarytas iš 5 užduočių. Kiekvienai iš jų skirta muzikos kūrinio ištrauka(-os). Ištraukos skambėjimo tvarka nurodyta užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjų specialybės kandidatams jų atlikti nebūtina. Tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos ir muzikos teorijos testą	
---	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I. MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Užduotis skiriama XX amžiaus muzikos pažinimui. Netrukus skambės muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami jo, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės vieną kartą. Užduočiai atlikti skiriama 10 min.)

1.1. Klausydami šio visame pasaulyje žinomo ir populiaraus kūrinio, įrašykite pateiktame tekste tinkamus faktus bei sąvokas. Reikalingą informaciją pasirinkite iš šios lentelės:

1	2	3	4	5	6
„Bolero“	prancūzų	M. Ravelis	fortepijonui	džiazo	polifoniškumas
„Turangalila“	Amerikos	G. Gershwinas	klarnetui	folkloro	improvizaciškumas
„Žydroji rapsodija“	ispanų	I. Stravinskis	saksofonui	impresionizmo	racionalumas

Šį kūrinį pavadintą _____ (1), sukūrė _____ (2) kompozitorius _____ (3). Tai kompozicija _____ (4) solo ir orkestrui, kuriame susiliejo klasikinės muzikos ir _____ (5) elementai. Ryškiausia šios muzikos savybė – _____ (6).

Taškai (0–6)

1.2. Skambėjusios muzikos autorius gyveno 1898–1937 metais. Pažymėkite kompozitorius, kurie gyveno ir kūrė tuo pačiu metu – XX a. pirmojoje pusėje.

A M. K. Čiurlionis	D M. Ravelis	G G. Puccinis
B M. Glinka	E O. Messiaenas	H Ch. Gounod
C S. Rachmaninovas	F H. Berliozas	I J. Brahmsas

Taškai (0–5)

1.3. Parašykite, kokiame XX a. kūrinyje panaudota folklorinė medžiaga, ir nurodykite to kūrinio žanrą. Reikalingą informaciją pasirinkite iš pateiktos lentelės.

Autorius	Kūrinio pavadinimas	Kūrinio žanras
C. Debussy	„Šventasis pavasaris“	simfonija
I. Stravinskis	„Turangalila“	simfoninis preliudas
O. Messiaenas	„Fauno popietė“	baletas

(kompozitorius, kūrinys, žanras)

Taškai (0–1)

1.4.* Kokia folklorinė medžiaga panaudota Jūsų nurodytame kūrinyje?

Taškai (0–1)*

1 užduoties taškų suma (0–12(13*))

* Žvaigždute pažymėti klausimai skiriami specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjams jų atsakyti nebūtina, tačiau teisingai atsakę į šiuos klausimus gausite papildomų taškų.

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Užduotis skiriama meilės ir mirties temai muzikoje. Netrukus skambės trijų muzikos kūrinių fragmentai. Šių kūrinių siužetai yra pagrįsti meilės ir mirties tema. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 15 min.)

2.1. Klausydami muzikos, užpildykite šią lentelę:¹

	Autorius (vardas, pavardė)	Kūrinys (kūrinio/žanro pavadinimas, opusas, tonacija)	Fragmentas (dalis, epizodas)
1.			
2.			
3.			

Taškai (0–9)			
--------------	--	--	--

2.2. Kurio iš ką tik skambėjusių kūrinių programą sukūrė pats kompozitorius?

(kompozitorius, kūrinys)

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

2.3.* Pažymėkite, kuri iš nurodytų savybių būdinga visiems trimis skambėjusiems kūriniais.

- A** Sceninė muzika
- B** Herojai – fantastinės būtybės
- C** Siužetui panaudoti folkloriniai šaltiniai
- D** Siužetai paremti kompozitorių autobiografijos faktais
- E** Kūriniai baigiasi herojės moters mirtimi
- F** Leitintonacijos

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

¹ Už teisingai parašytus visose testo užduotyse kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba, tikslius kūrinių pavadinimus ir papildomą informaciją galite gauti po vieną papildomą tašką už kiekvieną 2–5 užduotis.

2.4. Kuriame iš skambėjusių kūrinų panaudota ši melodija?

(kompozitorius, kūrinys)

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

2.5.* Ką simbolizuoja ši melodija nurodytame kūrinyje?

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

2.6. Užrašykite dar tris muzikos kūrinius meilės ir mirties tema pagal lentelėje nurodytus požymius.

	Požymis	Autorius (vardas, pavardė)	Kūrinio pavadinimas
A	XVIII a. vokiečių kompozitoriaus antikinio siužeto opera		
B	Opera, kurios pagrindinė veikėja – čigonė		
C	Rusų kompozitoriaus baletas, kuriame skamba „Riterių šokis“		

Taškai (0–6)			
--------------	--	--	--

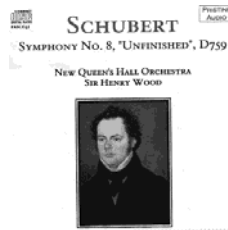
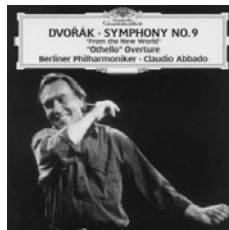
2 užduoties taškų suma (0–17(19*)) + 1			
---	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Užduotis skiriama simfoninei muzikai. Netrukus skambės trijų muzikos kūrinių fragmentai. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 20 min.)

3.1. Lentelėje užrašykite, kokią muziką girdite. Pateikti kompaktinių plokštelių paveikslėliai padės Jums teisingai atsakyti į šį klausimą.

	Autorius (vardas ir pavardė)	Kūrinys (kūrinio/žanro pavadinimas, opusas, tonacija)	Fragmentas (dalis, epizodas)
1.			
2.			
3.			

Taškai (0–9)			
--------------	--	--	--

3.2.* Kokia forma parašytas pirmasis skambėjęs muzikos fragmentas?

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

3.3. Dar kartą peržiūrėkite kompaktinių plokštelių paveikslėlius. Kuri simfonija muzikos istorijoje laikoma pirmuoju programinės simfonijos pavyzdžiu?

(kompozitorius, kūrinys)

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

3.4.* Paaiškinkite sąvokos *programinė simfonija* reikšmę.

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

3.5.* Kokią programinę simfoniją sukūrė L. van Beethovenas?

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

3.6. Kurios simfonijos (žr. 3.1. kl. paveikslėlius) turi netradicinį dalių skaičių?

	Kompozitorius	Kūrinys	Dalių skaičius
A			
B			

Taškai (0–6)			
--------------	--	--	--

3.7. Apie kokias simfonijas (žr. 3.1. kl. paveikslėlius) kalbama lentelėje pateiktose citatose?

		Autorius	Kūrinys
A	Apie šią simfoniją pats kompozitorius rašė: „Aš norėjau atkurti savo simfonijoje negrų ir indėnų melodijų charakterį. Aš nepanaudojau nė vienos jų melodijos. Aš paprasčiausiai kūriau melodijas, suteikdamas būdingų tai muzikai savybių.“		
B	Kompozitorius nėra sukūręs nė vienos programinės simfonijos. „Mano idealas – liaudies daina“, – sakė jis. Tačiau šioje simfonijoje jų neišgirsime. Simfonija prasideda melodija, primenančia elegišką romansą, o baigiasi kiek neįprastai simfonijoms – ketvirtoji jos dalis parašyta čakonos forma.		

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

3.8.* Paaiškinkite sąvoką *čakona*.

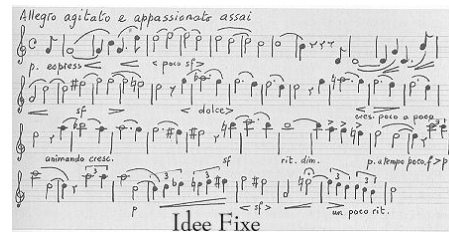
Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

3.9. Kurių simfonijų temas matote pateiktuose paveikslėliuose A, B ir C?

A

B

C

	Autorius	Kūrinys	Tema
A			
B			
C			

Taškai (0–9)			
--------------	--	--	--

3.10. Paaiškinkite natų pavyzdyje C pateiktą tempo nuorodą *Allegro con brio*.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

3.11.* Paaiškinkite natų pavyzdyje B pateiktą tempo nuorodą *Allegro agitato e appassionato assai*.

Taškai (0–1)*			
---------------	--	--	--

3 užduoties taškų suma (0–30(35*)) + 1			
--	--	--	--

4 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Užduotis skiriama chorinės muzikos pažinimui. Netrukus skambės chorinės muzikos fragmentas. Klausydami jo, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 10 min.)

4.1. Klausydami muzikos, pažymėkite jai tinkančius teiginius.

A renesansas	E opera	I G. Palestrina	M „Metų laikai“
B barokas	F oratorija	J J. S. Bachas	N „Requiem“
C klasicizmas	G kantata	K G. F. Haendelis	O Mišios h-moll
D romantizmas	H mišios	L W. A. Mozartas	P „Mesijas“

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

4.2. Pažymėkite chorinės muzikos žanrus arba žanrus, kuriuose tradiciškai būna choro numerių.

A arija	C opera	E oratorija	G simfonija
B kavatina	D baletas	F kantata	H madrigalas

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

4.3. Kurie iš nurodytų lietuvių kompozitorių kūrinių yra sukurti chorui?

A J. Naujalis. „Svajonė“
B S. Šimkus. „Vėjo dukra“
C K. V. Banaitis. „Lietuviškos idilijos“
D J. Juzeliūnas. „Melika“
E M. Urbaitis (1952). „Meilės daina ir išsiskyrimas“
F V. Laurušas. „Nakties balsai“

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

4.4. Pažymėkite neteisingą teiginį.

A Grigališkojo choralo giesmės viduramžiais tradiciškai giedodavo vaikų choras unisonu.
B L. van Bethoveno IX simfonijos finale panaudotas choras.
C Renesansas vadinamas chorinės polifonijos <i>a cappella</i> epocha.
D Pirmoji dainų šventė Lietuvoje įvyko 1924 metais.
E Mišias sudaro tradicinės 5 dalys: <i>Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus-Benedictus, Agnus Dei</i> .
F M. Musorgskio opereje „Borisas Godunovas“ choru <i>Slava</i> šlovinamas Rusijos caras.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.5. Paaiškinkite sąvokos *a cappella* reikšmę.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4 užduoties taškų suma (0–12)+1			
---------------------------------	--	--	--

5 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės du muzikos fragmentai. Klausydami jų, atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus. Užduočiai atlikti skiriama 10 min.)

5.1. Klausydami muzikos, pažymėkite, kokius kūrinus girdite.

	Autorius	Kūrinys
1.		
2.		

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

5.2. Kuris teiginys tinka abiem kūriniam?

- A Muziką sukūrė romantinės pasaulėjautos kompozitorius.
- B Muziką sukūręs kompozitorius buvo žymus pianistas ir dirigentas.
- C Tai instrumentinės muzikos žanras.
- D Šis kūrinys turi programinį pavadinimą.
- E Šis kūrinys yra ciklo dalis.

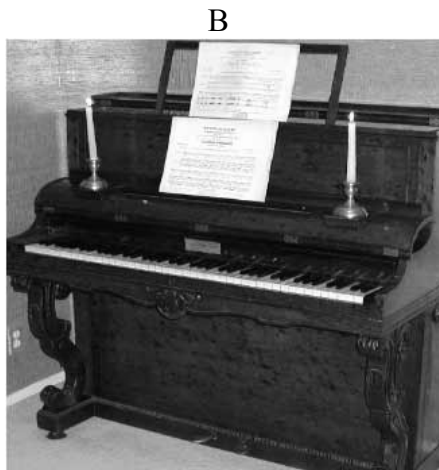
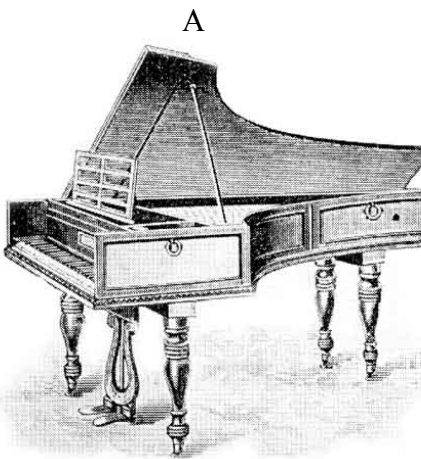
Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.3. Kuris apibrėžimas apibūdina pirmojo girdėto šios užduoties kūrinio, žanrą?

- A Ciklinis muzikos kūrinys, kurį sudaro kelios skirtingo pobūdžio, tempo ir ritmo dalys.
- B Trumpas instrumentinis polifoninis kūrinys, pagrįstas imitacija.
- C Nedidelės apimties kūrinys instrumentui solo arba instrumentų ansamblui.
- D Baroko epochos improvizacinio pobūdžio pjesė.
- E Vaizduojamojo arba aprašomojo pobūdžio vientisas programinis simfoninis kūrinys.

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.4. Kuriuo instrumentu galėjo groti kompozitorius, sukūręs antrąjį girdėtą šios užduoties kūrinį?

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5 užduoties taškų suma (0–7)+1			
--------------------------------	--	--	--

VERTINIMAS

MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
1 užduotis	12(13*)			
2 užduotis	17(19*)			
3 užduotis	30(35*)			
4 užduotis	12			
5 užduotis	7			
Taškų suma	78(86*)+4			